

- *Вести и съобщения* •
- *News* •

ХРОНИКА (ЯНУАРИ – ЮНИ 2009) NEWS IN BRIEF (JANUARY – JUNE 2009)

Този материал маркира събития от значение за теорията и методологията на преподаването и обучението по химия за всички образователни степени. Тази информация вече е била публикувана в електронното разширение на нашето списание на адрес <http://groups.yahoo.com/group/khimiya>. Желаетите да участват в списването на тази рубрика могат да изпращат своите съобщения на електронен адрес toshev@chem.uni-sofia.bg.

Клуб на приятелите на списание „Химия“/Club of the Friends of Khimiya

Инициативата 'Become a Friend' позволи създаването на Клуб на приятелите на списание „Химия“. Членовете на този Клуб с действията си подпомагат развитието на нашето списание.

Подробности: <http://khimiya.org>

Членове на Клуба през 2009 г.:

Distinguished members: **Dr. Bill Palmer**, Australia (Dr. Palmer is a member of the Bulgarian Society for the Chemistry Education and History and Philosophy of Chemistry (CE&HPC), No. 127); **Prof. Vladimir M. Petrusovski**, Macedonia (Prof. Petrusovski is a member the Bulgarian Society for the Chemistry Education and History and Philosophy of Chemistry (CE&HPC), No. 60); **Dr. Gopendra Kumar**, Bostwana; **Dr. Raffaele Pisano**, Italy (Dr. Pisano is a member of the Bulgarian Society for the Chemistry Education and History and Philosophy of Chemistry (CE&HPC), No. 107); **Ms. Magdalena Tsavkova**, Austria (Ms. Tsavkova is a member of the Bulgarian Society for the Chemistry Education and History and Philosophy of Chemistry (CE&HPC), No. 137);

Regular Members: Prof. Milko Iliev, USA; Prof. Dimo Platikanov, Bulgaria (Prof. Platikanov is a member of the Bulgarian Society for the Chemistry Education and History and Philosophy of Chemistry (CE&HPC), No. 84.

Хабилитации/Academic Ranks:

От 7 януари 2009 г. г-жа гл.ас. д-р Адриана Любомирова Тафрова-Григорова от Софийския университет „Св. Климент Охридски“ след успешен избор в Специализирания научен съвет по теория и методология на преподаването и обучението по естествени науки и математика е **доцент** по методика на обучението по химия, шифър 05.07.03.

Дисертации/Dissertations:

На 17 март 2009 г. г-жа **Радостина Страхилова Василева-Цанкова** от Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ защити с успех пред Специализирания научен съвет по теория и методология на преподаването и обучението по естествени науки и математика при Висшата атестационна комисия дисертационен труд за образователната и научна степен „доктор“ на тема „Използване на семиотични подходи при изучаване на химичните символи“; Ръководител: доц. д-р Лада Антонова; Рецензенти: проф. дхн Стоян Александров и доц. д-р Здравка Малчева.

На 26 май 2009 г. *гл.ас. Васил Стефанов Хаджишлиев* от Тракийския университет в Стара Загора защити с успех пред Специализирания научен съвет по теория и методология на преподаването и обучението по естествени науки и математика при Висшата атестационна комисия дисертационен труд за образователната и научна степен „доктор“ на тема „Обучението по химия на студенти по медицина като детерминанта за формиране и развитие на професионалната им компетентност“; Консултант: доц. д-р Ганчо Ганчев; Рецензенти: проф. дхн Добри Лазаров и доц. д-р Ваня Найденова.

Получени книги/Books Received:

Учебно-научната лаборатория по химическо образование и история и философия на химията в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ изгражда New Education Library (NEL), където се събират книги от значение за научната и учебна дейност на това звено. Всички книги са достъпни за ползване от интересуващите се студенти, преподаватели и учители.

NEL: Historical Section

D.B. Reid. *Text-Book for Students of Chemistry Containing a Condensed View of the Facts and Principles of the Science.* Maclachlan and Steward, 1836; **J.J. Thomson.** *Applications of Dynamics to Physics and Chemistry.* Macmillan and Co., 1888; **J.C. Maxwell.** *Theory of Heat.* Longmans, Green and Co., 1872; **W.T. Kelvin, P.G. Tait.** *Treatise on Natural Philosophy. Volume I.* Cambridge University Press, 1896; **W.T. Kelvin, P.G. Tait.** *Treatise on Natural Philosophy. Volume II.* Cambridge University Press, 1895; **M. Faraday.** *The Subject Matter of a Course of Six Lectures on the Non-Metallic Elements.* Longman, Brown, Green and Longmans, 1853; **C.R. Alder Wright.** *The Threshold of Science.* Charles Griffin and Co., 1891; **J. Tyndall.** *Heat: A Mode of Motion.* Longmans, Green and Co., 1870; **R. Boyle.** *The Sceptical Chymist.* J.M. Dent & Sons, 1680; **A.L. Lavoisier.** *Elements of Chemistry: In a New Systematic Order, Containing All the Modern Discoveries.* William Creech, 1790; **J.H. Appleton.** *The Young Chemist: A Book of Laboratory Work, For Beginners.* Cowperthwait & Co., 1880; **Л. Лолкина.** *Домашино стопанство или домакинство.* Ръководство съставено по исканията на програмата за средните девически училища. Хр.Г. Данов, 1893; **Ф. Бурмев.** *Ръководство за практически упражнения по химия за учителските институти и средните училища.* Печ. „Светлина“, 1939; **В.Н. Верховский.** *Техника и методика химического эксперимента в школе. Часть первая: Приборы, материалы и приемы работы.* Госиздат, 1925; **И.М. Гюлмезов.** *Неорганическа химия за горните класове на средните учебни заведения.* В две части: I. Металоиди; II. Метали. Хр. Г. Данов, 1896; **В. Огнянов, К. Илиев.** *Методика на химията (върху основите на учебно-изследователския подход),* 1940.

NEL: Contemporary Books (Selected)

S.K. Abell, N.C. Lederman (Eds.) *Handbook of Research on Science Education.* Lawrence Erlbaum Publishers, 2007; **N. Entwistle (Ed.)** *Handbook of Educational Ideas and Practices.* Routledge, 1990; **R. Ravid.** *Practical Statistics for Educators.* Univ. Press of America, 2005; **R. Ravid, E. Oyer.** *Workbook to Accompany Practical Statistics for Educators.* Univ. Press of America, 2005; **P. Keeley.** *Science Curriculum Topic Study: Bridging the Gap between Standards and Practice.* Corwin Press, 2005; **J.F. Donnelly, E.W. Jenkins.** *Science Education: Policy, Professionalism and Change.* Paul Chapman, 2001; **Г. Бижков, В. Краевски.** *Методология и методи на педагогическите изследвания.* Унив. изд. „Св. Кл. Охридски“, 2007; **В. Bensaude-Vincent, I. Stengers.** *A History of Chemistry.* Harvard Univ. Press, 1996; **E.R. Scerri.** *The Periodic Table: Its Story and Its Significance.* Oxford Univ. Press, 2007; **R.M. Hanson, S. Green.** *Introduction to Molecular Thermodynamics.* Univ. Science Books, 2008; **L. Bortolotti.** *An Introduction to the Philosophy of Science.* Wiley, 2009.

Получени списания/Journal Received (Selected):

Подробното описание на съдържанието на получените научни списания е дадено в архива на <http://groups.yahoo.com/group/khimiya>. Всички статии в тези научни издания са на разположение на интересуващите се.

Khimiya/Chemistry. Bulgarian Journal of Chemical Education ISSN 0861-9255; *Наука* ISSN 0861-3362; *Chemistry International* ISSN 0193-6484; *Bulgarian Journal of Science and Education Policy* ISSN 1313-1958; *Strategies for Policy in Science and Education* ISSN 1310-0270; *Problems of Education in the 21st Century* ISSN 1822-7864; *Journal of Baltic Science Education* ISSN 1648-3898; *Gamtamokslinis Ugdyimas [Natural Science Education]* ISSN 1648-939X; *Australian Journal of Education in Chemistry* ISSN 1445-9698; *ChemEd NZ. Chemistry Education in New Zealand* ISSN 0111-0586; *International Journal of Science and Mathematics Education* ISSN 1571-0068 (available from 2004 to today); *ISIS. An International Review Devoted to the History of Science and Its Cultural Influences* ISSN 0021-1753 (available from 1913 to today); *OSIRIS. Research Journal Devoted to the History of Science and Its Cultural Influences* ISSN 0369-7827; *British Journal for the History of Science* ISSN 0007-0874 (available from 1962 to today); *AMBIX. The Journal of the Society for the History of Alchemy and Chemistry* ISSN 0002-6980 (available from 2005 to today); *Notes & Records of the Royal Society: A Journal of the History of Science* ISSN 0035-9149; *Foundations of Chemistry: Philosophical, Historical, Educational and Interdisciplinary Studies of Chemistry* ISSN 1386-4238; *Science & Education: Contributions from History, Philosophy and Sociology of Science and Education* ISSN 0926-7220; *The Library. The Transactions of the Bibliographical Society* ISSN 0024-2160; *Journal of Chemical Education* ISSN 0021-9584 (available from 1924 to today); *History of Education Quarterly* ISSN 0018-2680 (available from 2001 to today); *Renaissance Studies. Journal of the Society for Renaissance Studies* ISSN 0269-1213 (available from 1997 to today); *Teachers College Record* ISSN 0161-4681 (available from 1900 to today); *The Chemical Educator* ISSN 1430-4171 (available from 1996 to today); *British Journal of Educational Studies* ISSN 0007-1005 (available from 1997 to today); *British Journal of Educational Technology* ISSN 0007-1013 (available from 1970 to today); *Curriculum Inquiry* ISSN 0362-6784 (available from 1997 to today); *Educational Theory* ISSN (available from 1951 to today); *Educational Philosophy and Theory* ISSN 0013-1857 (available from 1969 to today); *American Journal of Physics* ISSN (available from 1933 to today); *Physics Teacher* ISSN 0031-921X (available from 1963 to today); *Resonance. Journal of Science Education* ISSN 0971-8044 (avail-

able from 1996 to today); *Endeavour: A Quarterly Magazine Reviewing the History and Philosophy of Science in the Service in Mankind* ISSN 0160-9327 (available from 1995 to today); *Historia Mathematica* ISSN 0315-0860 (available from 1995 to today); *Studies in History and Philosophy of Science Part A* ISSN 0039-3681 (available from 1995 to today); *Studies in History and Philosophy of Science Part B: Studies in History and Philosophy of Modern Physics* ISSN 1355-2198 (available from 1995 to today); *Studies in History and Philosophy of Science Part C: Studies in History and Philosophy of Biological and Biomedical Sciences* ISSN 1369-8486 (available from 1998 to today); *Perspectives on Science; Historical – Philosophical – Social* ISSN 1063-6145 (available from 1999 to today); *Archives of Natural History* ISSN 0260-9541 (available from 2003 to today); *Journal of Educational Measurement* ISSN 0022-0655 (available from 1964 to today); *Educational Measurement: Issues and Practice* ISSN 0731-0655 (available from 1982 to today).

Конференции/Conferences:

От 2 до 5 април 2009 г. в гр. Русе се проведе XXXVII-та *Национална конференция по въпросите на обучението по физика: Обучението по физика и астрономия в условията на новата образователна структура на средното училище*. В работата на конференцията като модератор на форума „Интердисциплинарните връзки“ и с изказвания по другите теми участие взе проф. дхн Борислав Тошев.

На 15 май 2009 г. в Академията за музикално и танцово изкуство в Пловдив се проведе научен семинар с поканен доклад на проф. дхн Борислав Тошев „Човекът и неговите светове“.

От 29 до 30 май в гр. Шумен се проведеха Епископ Константинови четения по химия, организирани от Факултета по природни науки на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“. С доклади участваха: проф. дхн Добри Лазаров — „Личността и обществото в образованието“, проф. дхн Борислав Тошев — „Подготовка на бакалаври по химия в Европейския съюз“, доц. д-р Кольо Вачков — „Формиране на отношение към околната среда“ и доц. д-р Здравка Малчева — „Идеи за прилагане на полумикроексперимента в училище“.

Българско дружество за химическо образование и история и философия на химията/Bulgarian Society for the Chemistry Education and History and Philosophy of Chemistry (CE&HPC):

Българското дружество за химическо образование и история и философия на химията (2005) работи за засилване на интереса на младите поколения и обществото към химията и историята и философията на химията с техните социални и културни измерения и влияния. Дружеството стимулира научните публикации в тези области, организира конференции и публични дискусии, грижи се за кариерното развитие на своите членове. Дружеството е в конфедеративна връзка със Съюза на химиците в България, който е член на Европейската асоциация за химически и молекулни науки. В дружеството сега членуват 223 колеги-химици, университетски преподаватели, учители, историци и философи на науката. Много от тези членове са чужденци. Членството в дружеството е свободно за всички, които проявяват интерес в полето на неговата дейност. За справки и записване: toshev@chem.uni-sofia.bg

Дружеството използва за своите инициативи и осъществява връзки с членовете си чрез богато илюстрирания Khimiya E-Mail List at Yahoo — електронно продължение на нашето списание „Химия“,

<http://groups.yahoo.com/group/khimiya>

През годината завърши един голям проект „Chemistry Nobel Lectures“ и започна нов проект „Selected Physics Nobel Lectures“ — публикувани са всички лекции на нобеловите лауреати по химия и започна публикуването на онези нобелови лекции по физика, които имат отношение към химията. Тези лекции са особено важни, защото маркират развитието на химията през XX век. В Листа тази година се поддържа с впечатляващи фотографии темата „Chemists' Memorials“ — публикуват се снимки на обществени паметници, надгробни плочи и други белези на честта, посветени на известни химици, които по категоричен начин маркират отношението на обществото към науката и учените. В помощ на учители и ученици е редовната рубрика „Teachers/Students Helper“ — с достъп до учебни материали с гарантирано качество и достоверност.

Награду/Awards:

За изключителни постижения при откриването и развитието на млади таланти в областта на химията и за постижения при създаването на най-подходяща учебна среда за обучение по химия, Международната фондация

„Св.Св. Кирил и Методий“ със съдействието на Съюза на химиците в България връчи годишните си награди (2009) на г-жа **Маргарита Георгиева Йотова**, учител в Немската езикова гимназия „Проф. Константин Гълъбов“ (г-жа Йотова е председател на Софийското дружество на учителите по химия и член на Българското дружество за химическо образование и история и философия на химията (СЕ&НРС), No. 2), г-жа **Златка Христова Гарова**, учител в Средното общообразователно училище „Проф. д-р Асен Златаров“ в Първомай и на г-жа **Росица Петрова Петрова**, учител в Природоматематическата гимназия „Васил Друмев“ във Велико Търново. Това стана на 27 март 2009 г. в Димитровград при откриването на 41-то Национално състезание по химия. Почетни грамоти получиха следните участници в конкурса: Веселка Йорданова Недкова-Йорданова — Хуманитарна гимназия „Св.Св. Кирил и Методий“ във Велико Търново, Добриня Петкова Вакарелова — Основно училище „Проф. Марин Дринов“ в Панагюрище, Камен Евгениев Обрешков — Английска гимназия „Гео Милев“, в Русе, Марияна Петрова Божинова — Средно общообразователно училище „Вичо Грънчаров“ в Горна Оряховица, Румяна Стефанова Христова — Природоматематическа гимназия „Иван Вазов“ в Добрич, Соня Ценова Василева — Гимназия с преподаване на чужд език „Алеко Константинов“ в Плевен и Стефана Кузова Стойчева — Гимназия с хуманитарен профил „Св.Св. Кирил и Методий“ в Пловдив.

На 24 април 2009 г. Общото събрание на Съюза на химиците в България избра една група известни химици за свои почетни членове и между тях са двама видни дейци на химическото образование — **проф. дхн Добри Лазаров**, член на Специализирания научен съвет по теория и методология на преподаването и обучението по естествени науки и математика на Висшата атестационна комисия и член на редакционната колегия на сп. „Химия“, (проф. Лазаров е член на Българското дружество за химическо образование и история и философия на химията (СЕ&НРС), No. 94) и **проф. дхн Николай Тютюлков**, б. член на редакционния съвет на сп. „Химия“, (проф. Тютюлков е член на Българското дружество за химическо образование и история и философия на химията (СЕ&НРС), No. 133). Други двама члена на Българското дружество по химическо образование и история и философия на химията — **акад. Димитър Клисурски** (СЕ&НРС, No.134) и **акад. Панайот Бончев** (СЕ&НРС, No. 99) — също получиха това високо отличие.

Bulgarian Journal of Science and Education Policy (BJSEP)

Излезе от печат (с подкрепата на Националния фонд „Научни изследвания,“) кн. 2 на т. 2 (2008) на *Bulgarian Journal of Science and Education Policy (BJSEP)* ISSN 1313-1958. Книжката съдържа следните статии: **Б.В. Тошев**. Успешната научна публикация — международните стандарти и грешките в българската практика; **Б.В. Тошев**. Евробакалавър по химия — шансовете на България; **Е. Павлов**. Биномът медицина — изкуство; **A. Vongalis-Macrow**. Creating (In) Capacity: Teachers in Globalized Education Policies; **Z. Ozdilek, M. Ozkan**. Needs Assessment Study in Science Education: Sample of Turkey; **Z. Kostova, A. Radoynovska**. Word Association Test for Studying Conceptual Structures of Teachers and Students; **M. Karakas**. A Study of Undergraduate Students' Perceptions about Nature of Science; **S.V. Watve**. Intellectually Gifted Adults: Life Accomplishments; **D. Michalopoulos**. Apostol Arsaki: A Statesmanship Filled with Trials, and the Education of Women.

Елена АВРАМОВА